

Gostja že tretjega večera iz serije *Poetično v umetnost*, kjer se na izviren način raziskujejo povezave med poezijo in drugimi umetnostmi, je bila Ana Baraga, ilustratorka takoimenovanega »novega vala« slovenske ilustracije. V povezavi z njenim lastnim ustvarjanjem sta se z moderatorjem Tomažem Lapajne Deklevo pogovarjala zlasti o ilustraciji, ki predstavlja most med črko in podobo.

Knjiga je za Ana Barago izjemno močan »medij«, saj pravzaprav združuje tako vidne (vizualni vidik besede in ilustracija) kot slušne elemente (ko, denimo, beremo na glas), sama pa je kot ilustratorka neprestano v stiku tako s podobo kot tudi z besedo. Kakor je dejal že gost prejšnjega večera, skladatelj in lutkovni režiser Peter Kus, služijo različne umetnosti, kadar nastopajo v kombinaciji z literarnim delom, največkrat samo za obogatitev in dopolnitev le-tega. Sodobna umetnost pa se, vsaj do določene mere, bolj ali manj uspešno trudi iskati nekoliko bolj interdisciplinarne pristope v smislu združevanja in spajanja različnih umetnosti. Ana Baraga je v zvezi s tem spregovorila o nekaterih projektih, pri katerih je sodelovala, ki so bili osnovani ravno na obratnem postopku, kot smo ga vajeni pri ilustraciji: najprej je nastala podoba, šele potem pa tudi literarni del (največkrat je šlo za pesem).

Čeprav so takšne vrste zlitja med umetnostmi vsekakor zanimiva, pa seveda ne moremo pozabiti nekaterih osnovnih razlik, ki jih ločujejo. Gostja je izpostavila predvsem, da mora pesnik »obvladovati« besede, ki so bolj abstraktne narave, medtem ko mora biti likovnik v glavnem spreten z materialom in znati uporabljati različne izrazne tehnike.

Kot gosta na prejšnjih dveh večerih je tudi Ana Baraga pri ustvarjanju tekom večera navdihovala poezija. Njene ilustracije (ali, kot sama pravi, neke vrste podobe trenutnega navdiha) so spontano nastajale med branjem naključno izbranih pesmi Katje Perat iz zbirke *Najboljši so padli*.

. Vsaka od štirih končnih stvaritev je bila izdelana v drugi tehniki: Ana Baraga je najprej uporabila črn tuš, nato akrilne barve in kasneje črne flomastre različnih debelin, za zadnjo sliko pa oglje in kolaž papir. Pri ustvarjanju se je ponekod bolj osredotočila na neko splošno občutje, ponekod pa, po navadi tudi v skladu z zgradbo same pesmi, na posamezne podobe. Tako so se štiri stvaritve po eni strani opazno razlikovale druga od druge (še posebej, ker je bila pri vsaki uporabljena druga tehnika), po drugi strani pa se je delo videti, da so, glede na stil, še vedno delo ene in iste roke. Moderator je Ana Baraga nadalje vprašal, kako se navadno loteva svojih projektov. Povedala je, da je se velikokrat zgodi, da kasneje, ko se z delom nadalje ukvarja, odkriva v njem nove in nove plasti ter celotno stvar zastavi čisto drugače kot na začetku, a je ta prvi stik zanj vseeno bistvenega pomena, saj ji da neke osnovne smernice.

Kasneje se je med publiko in gostjo večera razvila zanimiva debata, ki jo je sprožila njena pripomba o tem, da nam na splošno manjka teoretično znanje o podobah in njihovem vplivu na nas. Na tem mestu je vzpostavila tudi zanimivo vzporednico, ki vizualno podobo približa poeziji – obe namreč bolj ko ne delujeta na nezavedni ravni. Kakor so, če poenostavim, dejali že modernistični pesniki: če bi se poezijo dalo povsem razložiti z vsakdanjimi besedami, potem ne bi imela več smisla.

Ana Baraga je ob koncu obiskovalcem poklonila prospekte, ki so nastali v okviru dogodka Heksenšus, Tomaž Lapajne Dekleva pa jih je povabil, naj se 1. aprila (ne, ne gre za šalo) udeležijo naslednjega večera, ko bo gost plesalec Gregor Kamnikar.

Zarja Vršič

{fshare id=1495}